

REGULAMIN ORGANIZACJI WYCIECZEK I IMPREZ
w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2
im. T. Kościuszki w Zamościu

Zamość 2017

Spis treści

I. Cele organizowania przez szkoły/placówki oświatowe wycieczek i imprez krajoznawczo-turystycznych.....	3
II. Formy zajęć organizowanych przez szkoły/placówki oświatowe.....	3
III. Warunki i sposoby organizowania przez szkoły/placówki oświatowe wycieczek i imprez krajoznawczo-turystycznych.	4
IV. Kierownik wycieczki i jego obowiązki.....	5
V. Opiekun wycieczki i jego obowiązki.	6
VI. Wycieczki i imprezy zagraniczne.	6
VII. Finansowanie wycieczek i imprez.....	7
VIII. Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach.....	7
IX. Zalecane normy bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach.	7
X. Imprezy szkolne.....	10
XI. Postanowienia końcowe.....	10
XII. Podstawy prawne.....	11
XIII. Załączniki.....	11

I. Cele organizowania przez szkoły/placówki oświatowe wycieczek i imprez krajoznawczo-turystycznych.

1. Wycieczki i imprezy są jedną z form organizacyjnych procesu dydaktyczno-wychowawczego uczniów.
2. Wycieczki i imprezy mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
3. Za wycieczkę uważa się każdorazowe wyjście poza teren szkoły/placówki oświatowej.
4. Dokumentacja wycieczki to:
 - a. program i harmonogram wycieczki;
 - b. karta wycieczki;
 - c. lista uczestników;
 - d. regulamin;
 - e. zgoda rodziców;
 - f. informacja dla rodziców/opiekunów prawnych.
5. Kartę wycieczki zatwierdza dyrektor szkoły/placówki oświatowej.
6. Oryginały dokumentów (program i harmonogram wycieczki, karta wycieczki, lista uczestników, regulamin) pozostają w dokumentacji szkoły/placówki oświatowej, a ich kopię pozostają w rękach kierownika wycieczki. zgody rodziców pozostają w dokumentacji szkoły/placówki oświatowej.
7. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach, z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych i imprezach może odbywać się wyłącznie po uzyskaniu zgody ich rodziców/ prawnych opiekunów.
8. Każda z organizowanych przez szkołę/placówkę oświatową wycieczka lub impreza powinna być zaplanowana, mieć określone cele, być dostosowana do: wieku, zainteresowań, potrzeb wiekowych oraz intelektualnych uczniów.
9. Organizacja wycieczek i imprez powinna mieć na celu:
 - a. poznanie kraju i jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
 - b. poznanie kultury i języka innych państw;
 - c. poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - d. wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - e. upowszechnianie wśród dzieci młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - f. podnoszenie sprawności fizycznej;
 - g. poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
 - h. upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
 - i. przeciwdziałanie patologii społecznej;
 - j. poznanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

II. Formy zajęć organizowanych przez szkoły/placówki oświatowe.

1. Wycieczki i imprezy ze względu na charakter prowadzonych zajęć dzielą się na:
 - a. wycieczki przedmiotowe inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia lub rozszerzenia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;

- b. wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności;
 - c. imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak: rajdy, biwaki, konkursy, turnieje;
 - d. imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem;
 - e. imprezy wyjazdowe związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne;
 - f. imprezy integracyjne: zajęcia integrujące zespół klasowy, ogniska klasowe, dyskoteki.
2. Wycieczki i imprezy ze względu na miejsce pobytu dzielą się na:
- a. krajowe;
 - b. zagraniczne.

III. Warunki i sposoby organizowania przez szkoły/placówki oświatowe wycieczek i imprez krajoznawczo-turystycznych.

1. Każda wycieczka lub impreza zaczyna się i kończy na terenie szkoły/placówki oświatowej lub w innym miejscu ustalonym w harmonogramie wycieczki lub imprezy.
2. Wycieczki wymagające transportu mogą być organizowane z wykorzystaniem komunikacji publicznej, za pośrednictwem biura podróży lub firm świadczących usługi transportowe. Dyrektor szkoły w wyjątkowych przypadkach może zdecydować inaczej.
3. Kierownik wycieczki zobowiązany jest powiadomić policję o dacie, miejscu i godzinie rozpoczęcia wycieczki w celu przeprowadzenia rutynowej kontroli stanu technicznego pojazdu oraz trzeźwości kierowcy.
4. Rodzice zobowiązani są do odebrania uczniów po wycieczce lub imprezie zakończonej po godzinie 18.00.
5. W razie gdy rodzic nie może odebrać dziecka, ma obowiązek powiadomić pisemnie kierownika wycieczki lub imprezy o tym fakcie i dostarczyć pisemne upoważnienie dla osoby, która odbierze dziecko.
6. Przy ustalaniu liczby opiekunów należy uwzględnić ich doświadczenie i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania grupy, wiek uczestników, środki transportu, sposób zorganizowania wycieczki lub imprezy.
7. Każdy nauczyciel planujący organizację wycieczki lub imprezy na terenie parku narodowego lub rezerwatu przyrody powinien wcześniej zapoznać się z regulaminem parku lub rezerwatu i poinformować o nim uczestników wycieczki lub imprezy.
8. Nauczyciele, którzy w ramach wycieczki lub imprezy szkolnej planują korzystanie przez uczestników z kąpielisk i basenów, powinni:
 - a. zapoznać się z przepisami tych obiektów – regulaminami kąpieliska lub pływalni – i egzekwować ich przestrzeganie;
 - b. stosować regulamin kąpeli i plażowania.
9. Opiekun grupy obowiązany jest sprawdzać stan liczbowy grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego.
10. W przypadku niezamierzonego odłączenia się lub zaginięcia uczeń (uczniowie) bezwzględnie pozostaje/ą w miejscu zaginięcia, starając się rozpoznać miejsce pobytu wraz

- z charakterystycznymi jego elementami, oraz niezwłocznie powiadamia/ją kierownika i opiekunów wycieczki lub imprezy, a w szczególnym przypadku przy braku z nimi łączności, będąc:
- a. w mieście – uczeń zawiadamia Policję, rodziców, szkołę/placówkę oświatową;
 - b. na szlaku turystycznym – uczeń, znając kolor szlaku lub miejsce docelowe, zawiadamia rodziców, szkołę/placówkę oświatową.
11. W razie wypadku podczas wycieczki lub imprezy kierownik i opiekunowie zobowiązani są niezwłocznie zabezpieczyć poszkodowanego, zapewnić mu opiekę i jednocześnie, gdy jest taka potrzeba, wezwać pogotowie, a następnie zawiadomić dyrektora szkoły/placówki oświatowej i rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego.
 12. Zgody na zorganizowanie wycieczki lub imprezy udziela dyrektor szkoły/placówki oświatowej lub upoważniona przez niego osoba.
 13. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce lub imprezie, powinni mieć zajęcia lekcyjne z inną klasą. Imienny wykaz uczniów przygotowuje wychowawca klasy, a przydziału uczniów dokonuje osoba upoważniona przez dyrektora szkoły/placówki oświatowej.
 14. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni im zapewnić warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.
 15. W wycieczce lub imprezie, której czas trwania przekracza 12 godzin, powinien brać udział dodatkowo co najmniej jeden opiekun sprawujący nadzór w porze nocnej, przy zachowaniu odpowiedniego dobowego odpoczynku wszystkich opiekunów zgodnie z kodeksem pracy.
 16. Podczas wycieczek lub imprez należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, a wszyscy uczestnicy pieszych wyjść idą zwartą grupą również po chodnikach. Jezdnię przekraczać należy jedynie w miejscach do tego przeznaczonych.
 17. W żadnym przypadku uczestnicy nie mogą odłączać się od grupy.
 18. Niedopuszczalne jest wyrażenie zgody przez kierownika wycieczki lub imprezy na tzw. czas wolny spędzany przez dzieci i młodzież bez opiekuna.

IV. Kierownik wycieczki i jego obowiązki.

1. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być wyznaczony przez dyrektora szkoły/placówki oświatowej pracownik pedagogiczny szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki.
2. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być również inna, wyznaczona przez dyrektora szkoły/placówki oświatowej osoba pełnoletnia, która:
 - 1) ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych;
 - 2) jest instruktorem harcerskim;
 - 3) posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przodownika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek.
3. Do obowiązków kierownika wycieczki lub imprezy należy w szczególności:
 - 1) opracowanie programu i wycieczki lub imprezy;
 - 2) opracowanie regulaminu wycieczki lub imprezy i zapoznanie z nim wszystkich uczestników;
 - 3) zapewnienie warunków do pełnej i bezpiecznej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy;
 - 4) sprawowanie nadzoru nad przebiegiem całości wycieczki lub imprezy;

- 5) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa i zapewnienie warunków do ich przestrzegania;
 - 6) określenie i przydzielenie zadań opiekunom w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom;
 - 7) nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy;
 - 8) organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników;
 - 9) dokonanie podziału zadań wśród uczestników;
 - 10) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;
 - 11) dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu;
 - 12) prowadzenie dokumentacji wycieczki;
 - 13) niezwłoczne poinformowanie o ewentualnych wypadkach, które miały miejsce w trakcie wycieczki lub imprezy rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego, pracownika służby BHP, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę/placówkę oświatową, radę rodziców.
4. Za zgodą dyrektora szkoły możliwe jest łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki lub imprezy.

V. Opiekun wycieczki i jego obowiązki.

1. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel albo, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły/placówki oświatowej, inna pełnoletnia osoba.
2. Do obowiązków opiekuna wycieczki lub imprezy należy w szczególności:
 - 1) sprawowanie opieki nad wyznaczoną grupą uczestników;
 - 2) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy;
 - 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
 - 4) nadzorowanie wykonywanych zadań przydzielonych uczniom przez kierownika;
 - 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika, wynikających z aktualnych potrzeb.

VI. Wycieczki i imprezy zagraniczne.

1. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy zagranicznej wyraża wyłącznie dyrektor szkoły/placówki oświatowej po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w ustalonym trybie.
2. W zawiadomieniu należy podać:
 - 1) nazwę kraju;
 - 2) czas pobytu;
 - 3) program pobytu;
 - 4) imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów;
 - 5) listę uczestników oraz ich wiek.

3. Kierownikiem i opiekunem wycieczki lub imprezy zagranicznej może być osoba, która zna język obcy w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasach planowanej wycieczki lub imprezy.
4. Uczestnicy wycieczek lub imprez zagranicznych podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

VII. Finansowanie wycieczek i imprez.

1. Działalność szkoły/placówki oświatowej w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczek lub imprez, może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:
 - 1) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie;
 - 2) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły/placówki/oświatowej;
 - 3) ze środków wypracowanych przez uczniów;
 - 4) ze środków przekazanych przez radę rodziców, a także osoby fizyczne i prawne.
2. Uczestnik, który wycofał się z udziału w wycieczce po dokonaniu wpłaty, jest zobowiązany do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
3. Rozliczenia wycieczki lub imprezy dokonuje kierownik przedstawiając pisemne rozliczenie rodzicom lub uczniom.

VIII. Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach.

1. Niedopuszczalne jest organizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
2. W wycieczkach lub imprezach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
3. Przed wyruszeniem na wycieczkę lub imprezę uczestnicy są informowani o zasadach bezpieczeństwa w zakresie programu wycieczki.
4. Na każdą wycieczkę lub imprezę należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

IX. Zalecane normy bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach.

1. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie wycieczek i imprez autokarowych:
 - 1) zalecane normy ilościowe: 1 opiekun dla grupy do 15 uczniów;
 - 2) pojazd przewożący zorganizowaną grupę dzieci lub młodzieży w wieku do 18 lat powinien być oznakowany z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej. W warunkach niedostatecznej widoczności tablice powinny być oświetlone, chyba że są wykonane z materiału odblaskowego.
 - 3) kierownik wycieczki lub imprezy zobowiązany jest zgłosić wyjazd autokaru na Policję przed wyjazdem w celu kontroli technicznej pojazdu i dokumentacji kierowcy;
 - 4) opiekun musi przebywać ze swoją grupą w pojeździe, nie wolno rozdzielać grupy kilka pojazdów;
 - 5) ilość uczestników wycieczki lub imprezy nie może przekraczać liczby miejsc siedzących w pojeździe;
 - 6) przejście w autokarze powinno być wolne;

- 7) opiekunowie powinni zajmować miejsca przy drzwiach (również z tyłu pojazdu, jeżeli nie ma możliwości ich skutecznego zabezpieczenia);
 - 8) uczniowie sprawiający trudności wychowawcze oraz źle znoszący podróż powinni siedzieć w pobliżu opiekunów;
 - 9) należy zabronić uczniom w czasie przejazdu: spacerowania po autokarze, podnoszenia się ze swoich miejsc, siedzenia tyłem, na oparciu oraz jedzenia;
 - 10) bagaż uczestników powinien znajdować się: większy w bagażniku, podręczny na półkach;
 - 11) postoje należy organizować na terenie parkingów;
 - 12) w czasie postoju należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania;
 - 13) po każdej przerwie opiekun powinien sprawdzić obecność uczestników.
2. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie wycieczek lub imprez pieszych:
- 1) zalecane normy ilościowe:
 - a) w trakcie wycieczki w tej samej miejscowości, w której znajduje się szkoła/placówka oświatowa, bez korzystania z publicznych środków transportu – 1 opiekun dla grupy do 30 uczniów;
 - b) w trakcie wycieczki w tej samej miejscowości, w której znajduje się szkoła/placówka oświatowa z korzystaniem ze środka transportu miejskiego, lub poza obręb miejscowości – 1 opiekun dla grupy do 15 uczniów;
 - 2) w czasie wycieczki jeden opiekun powinien prowadzić grupę uczniów, drugi iść na końcu, jeżeli jest jeden opiekun to powinien prowadzić grupę uczniów w zasięgu wzroku;
 - 3) uczestnicy powinni posiadać ubiór (a w szczególności obuwie) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych;
 - 4) uczestnicy powinni poruszać się po chodnikach, jeżeli nie ma chodnika to: w trakcie krótkich przejść powinni poruszać się zwartą i odpowiednio zorganizowaną grupą po jezdni po lewej stronie, w trakcie długich przemarszów zwartą i odpowiednio zorganizowaną grupą powinni poruszać się po prawej stronie jezdni;
 - 5) na terenach leśnych uczestnicy powinni poruszać się oznakowanymi szlakami turystycznymi (na terenie parków narodowych i krajobrazowych – wyłącznie) lub po wyznaczonych ścieżkach turystycznych;
 - 6) opiekun powinien posiadać mapę (wskazana jest znajomość terenu);
 - 7) przed wyruszeniem ze szkoły/placówki oświatowej uczestnicy powinni zostać poinformowani o zasadach poruszania się w trakcie wycieczki lub imprezy.
3. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie wycieczek górskich:
- 1) zalecane normy ilościowe: wycieczki w góry na terenach parków narodowych oraz szlakach turystycznych leżących powyżej 1000 m n.p.m. – 1 opiekun dla grupy do 10 uczniów;
 - 2) wycieczki mogą prowadzić tylko górcy przewodnicy turystyczni;
 - 3) należy uzgodnić z przewodnikiem zaplanowanie trasy, uwzględniając wiek uczestników oraz warunki pogodowe;
 - 4) na wędrowkę należy wyruszać po śniadaniu, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu;
 - 5) uczestnicy powinni posiadać odpowiedni ubiór oraz obuwie zabezpieczające przed nagłymi zmianami pogody oraz trudnymi warunkami terenowymi;

- 6) uczestnicy powinni poruszać się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) powinny iść osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
 - 7) kolumnę powinna otwierać i zamykać osoba dorosła.
4. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie wycieczek rowerowych:
- 1) zalecane normy ilościowe: 2 opiekunów dla grupy do 15 uczniów;
 - 2) uczestnikami mogą być uczniowie, którzy ukończyli 12 rok życia i mają kartę rowerową;
 - 3) w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 uczniów;
 - 4) uczestnicy wycieczek poruszających się po drogach publicznych muszą stosować się do przepisów ruchu drogowego;
 - 5) na przedzie grupy powinien jechać opiekun prowadzący wycieczkę, za nim najstarsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, grupę uczestników powinien zamykać opiekun;
 - 6) uczestnicy wycieczki powinni jechać w rzędzie (gęsiego);
 - 7) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najstarszych uczestników;
 - 8) należy zachować stałe miejsca w grupie oraz bezpieczną odległość (minimalnie na długość roweru);
 - 9) opiekun wycieczki powinien posiadać apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów (przyborek techniczny, pompka, spinki łańcuchowe, łatki samoprzylepne, klej do gumy);
 - 10) uczestnicy powinni posiadać strój odpowiedni do jazdy oraz wskazane jest posiadanie kasków ochronnych;
 - 11) rower prowadzącego powinien posiadać lusterko wsteczne, rower zamykającego powinien posiadać ramię bezpiecznika ze światłem odblaskowym.
5. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie przejazdów pociągami:
- 1) zalecane normy ilościowe: 1 opiekun dla grupy do 10 uczniów;
 - 2) opiekun musi przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa wagony lub więcej, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów;
 - 3) powinny być stosowane zasady rozmieszczania uczniów i bagażu podobnie jak w przypadku wycieczek i imprez autokarowych;
 - 4) należy zabronić uczniom opuszczania wagonu i wychylania się przez okna;
 - 5) w czasie postoju pociągu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących;
 - 6) bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym powinien posiadać kierownik wycieczki.
6. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie korzystania z kąpielisk:
- 1) zalecane normy ilościowe: 1 opiekun dla grupy do 15 uczniów;
 - 2) uczestnicy wycieczki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. oraz wyłącznie pod nadzorem ratowników.
7. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie poruszania się z grupą na terenach miejskich:
- 1) przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta każdy uczestnik powinien być poinformowany o harmonogramie zwiedzania, adresie (miejscu) pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiórki;

- 2) w trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy uczniów i kierował nią, a drugi, idąc na końcu, zamykał ją;
 - 3) opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego, aby zapobiec zbytniemu rozciągnięciu grupy;
 - 4) prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
 - 5) szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię, należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię razem;
 - 6) w przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać o to, by wszyscy uczestnicy wycieczki: znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu, tramwaju, metra), znali nazwę przystanku, na którym grupa będzie wysiadać, znali orientacyjny czas przejazdu lub liczbę przystanków do przejechania, posiadali ważne bilety na przejazd.
8. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie pobytu w miejscach noclegowych:
- 1) przy ustalaniu bazy noclegowej dla uczestników wycieczek i imprez należy uwzględniać istniejącą bazę szkolnych schronisk młodzieżowych;
 - 2) przed przybyciem na miejsce noclegowe, wskazane jest wcześniejsze ustalenie rozłożenia miejsc noclegowych oraz ich rozdzielanie pomiędzy uczestników wycieczki lub imprezy;
 - 3) po przybyciu na miejsce noclegowe i po zakwaterowaniu należy zapoznać uczestników z regulaminem obiektu noclegowego, wskazać świetlicę, łazienki, miejsce przygotowywania posiłków itp.;
 - 4) w miejscu zakwaterowania należy dokonać zameldowania uczestników, składając wcześniej przygotowaną listę zbiorową uczestników.
9. Zalecane normy bezpieczeństwa w trakcie zielonych oraz białych szkół:
- 1) zalecane normy ilościowe: 1 opiekun dla grupy do 10 uczniów.
10. Stosowane normy bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach, mogą różnić się od zalecanych po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły/placówki oświatowej.

X. Imprezy szkolne.

1. Zalecane normy ilościowe: 1 opiekun dla grupy do 50 uczniów.
2. Warunkiem organizacji imprezy szkolnej z udziałem uczniów spoza szkoły jest obecność ich opiekunów.

XI. Postanowienia końcowe.

1. Wszystkie dokumenty związane z organizacją wycieczek lub imprez, powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez dyrektora szkoły/placówki oświatowej.
2. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem powinny być rozstrzygane się na podstawie statutu szkoły/placówki oświatowej oraz innych przepisów wyższego rzędu.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki lub imprezy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

XII. Podstawy prawne.

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz.U. 2016 poz. 452).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. 2001 nr 135 poz. 1516 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 656).
6. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz.U. 2011 nr 208 poz. 1241 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 1553).
8. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 1260 z późn. zm.).

XIII. Załączniki.

1. Karta wycieczki.
2. Informacja dla rodziców/prawnych opiekunów uczestnika wycieczki/imprezy.
3. List uczestników wycieczki/imprezy.
4. Deklaracja zgody (oświadczenie) rodziców/prawnych opiekunów na udział dziecka w wycieczce/imprezie.

KARTA WYCIECZKI (IMPREZY)

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

Trasa wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

Termin ilość dni klasa/grupa

Liczba uczestników.....

Kierownik (imię i nazwisko)

Liczba opiekunów

Środek lokomocji

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki (imprezy)
(imiona i nazwiska oraz podpisy)

Kierownik wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

.....

(podpis)

HARMONOGRAM WYCIECZKI (IMPREZY)

Data i godz. wyjazdu	Ilość km	Miejscowość	Program	Adres punktu noclegowego i żywieniowego

Adnotacje organu prowadzącego
lub sprawującego nadzór pedagogiczny

Zatwierdzam

.....

(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)

**INFORMACJA DLA RODZICÓW/PRAWNYCH OPIEKUNÓW
UCZESTNIKA WYCIECZKI/IMPREZY**

1. Termin:
2. Koszt:
3. Uczestnicy:
4. Miejsce pobytu – zakwaterowania (nr tel.):
5. Imiona i nazwiska kierownika wycieczki oraz opiekunów (nr tel.):
.....
.....
.....
6. Miejsce zbiórki:
7. Godzina zbiórki:
8. Wyjazd o godz. powrót o godz.
9. Założenia programowe wycieczki/imprezy:
10. Lista niezbędnych rzeczy, które uczestnicy powinni ze sobą zabrać:

(pieczęć szkoły)

LISTA UCZESTNIKÓW WYCIECZKI/IMPREZY

Wycieczka/impreza w dniu/dniach

Lp.	Nazwisko i imię ucznia	Klasa	Adres zamieszkania	Nr telefonu do rodziców/prawnych opiekunów

.....
(podpis kierownika wycieczki)

**DEKLARACJA ZGODY (OŚWIADCZENIE) RODZICÓW/PRAWNYCH OPIEKUNÓW
NA UDZIAŁ DZIECKA W WYCIECZCE/IMPREZIE**

1. Wyrażam zgodę na udział mojego dziecka ucznia klasy
(imię, nazwisko dziecka)
w wycieczce/imprezie w terminie
2. Zobowiązuję się do pokrycia pełnych kosztów wycieczki/imprezy w kwocie
w terminie określonym przez kierownika wycieczki.
3. Zobowiązuję się do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa w drodze pomiędzy miejscem zamieszkania, a miejscem zbiórki i miejscem rozwiązania wycieczki/imprezy, a miejscem zamieszkania.
4. Oświadczam, że biorę odpowiedzialność finansową za szkody materialne, wynikające z nieprzestrzegania regulaminu wycieczki/imprezy, spowodowane przez moje dziecko i wyrażam zgodę na pokrycie ewentualnych szkód materialnych wyrządzonych przez moje dziecko w trakcie trwania wycieczki/imprezy.
5. Oświadczam, że nie znam przeciwwskazań zdrowotnych do udziału mojego dziecka w wycieczce/imprezie, z której programem i regulaminem zapoznałem/am się.
6. Ważne informacje o dziecku:
 - syn/córka dobrze/źle znosi jazdę autokarem; *
 - inne ważne uwagi dotyczące zdrowia dziecka (alergie, zażywane leki, uczulenia pokarmowe itp.):
.....
 - w przypadku choroby lokomocyjnej zobowiązuję się zaopatrzyć dziecko w środki umożliwiające jazdę autokarem.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelne podpisy rodziców/prawnych opiekunów)

*niepotrzebne skreślić